

Gammel byggemåte i ny skikk

GRIMSTAD: Produksjonshallen som Kjell og Hans Petter Gilje setter opp på egen grunn i Eide i vinter, har delvis sin modell i den gamle låven på familiegården. Her i nybygget er det både massivtre og limtre, og arbeidsgjengen i selskapet har ikke vært sene om å reise rammene og løfte elementer på plass på taket.

Av Inge Jahren

Det ble demonstrert i slutten av februar, da Kjell Gilje AS hadde invitert til åpen dag for alle interesserte som ville se hvordan den nye produksjonshallen reiser seg og studere byggedetaljer. Og mange kom, både grunneiere, bygginteresserte og fagfolk fra trebransjen. Dette er nemlig ikke hvilket som helst bygg, med 6 m lange og 15 cm tykke massivtreelementer på taket og gammeltdags utseende, solid dimensjonerte rammer.

Trebygningen ble funnet verdig til god støtte i utredningsfasen fra Innovasjon Norge. Treteknisk Institutt har vært rådgiver og tester og gått god for prosjekteringen. Dette er ikke bare et spesielt bygg, men også et bygg hvor konstruksjon og materialbruk kan føres videre i andre bygg.

- Vi ville bygge i tre mest mulig. Vi tenker miljø og ønsker å være bevisste på det vi gjør. Vi er et bygg- og anleggssfirma og står for konsept, produksjon og oppførelse selv. Foruten produksjonshallen for våre byggele-

menter, er det utstillingsrom og spiserom for våre ansatte i tilknytning. Dessuten bygger vi til slutt en ny kontorbygning her like ved, sier Kjell Gilje.

- Blir det et ekstra kostbart bygg, dette?

- Nei. Totalkostnad har vi ikke nøyaktig ennå. Men det kan konkurrere med alternative materialer, sier Kjell Gilje.

I stil med landet

Han startet firmaet alene for førti år siden og har drevet det i tilknytning til gården. Firmaet har nå vokst til 20-25 ansatte. Nå var tiden inne til å modernisere og utvide kapasiteten mer. Fylket og kommunen skulle imidlertid ha sitt å si før byggetillatelsen gikk i orden.

- Skepsis var det til å begynne med da planene ble lagt fram. Men det snudde, for vi fortalte at vi skulle bygge en produksjonshall som lignet en fin låvebygning og kontorer som så ut som en enebolig. Det hjalp. Og gode og velvillige naboer har vi, som

sier: Bare bygg! De støtter oss og hjelper til.

- Bygde-Norge skjemmes litt av alle disse stål- og betongbyggene som det har vært og er så vanlig å reise. Tre har en annen karakter, er mye penere og har mange fortrinn, understreker sønnen Hans Petter Gilje.

Som gamlelåven

Hans Petter Gilje studerte rammekonstruksjonen i gamlelåven på gården og begynte å gjøre seg tanker om byggemåte. Hva med å etterligne den? Noe beregningsprogram for det fantes ikke, så det ble mye arbeid. Men det gikk. Rammekonstruksjonen blir sammenføydd på moderne vis med innfesting i gulvet. Senteravstanden mellom dem går opp til 6,4 meter og med spenn på opptil 12 meter. Her er den gjort ekstra grovt dimensjonert for å kunne betjene en traverskran i taket og tåle belastningen når krana brukes i produksjonen.

Veggene består av ytterkledning, sterke gipsplater, isolasjon og innerkledning. Massivtreelementene i

Montasje av rammene som heises opp og gir inntrykk av gammel låvebygning.

6 m lange massivtrelementer legges på taket med kran. Nederst til venstre: Annekset til hallen blir byggvarerom og spiserom for ansatte.

taket er egenproduserte. Det meste består av lokalt råstoff, og Haabesland bygdesag i Birkenes har skåret materialene til de grove rammene.

Moter og pris

Hadde det vært billigere å bygge landbruksbygg, haller, butikker og blokker med trematerialer, ville vel vært lettere for mange. Som det er, må tre konkurrere med materia-

ler som har vært brukt i lang tid og har solid fotfeste i markedet.

- Folk går i flokk. Det ble stål og betong og sandwich på landet for lenge siden, og alle ville ha det. Nå dreier det forhåpentlig igjen, mange vil ha en annen kvalitet. Antagelig har trefolket også verdenssituasjonen med seg, for stål kommer ikke til å bli billigere. Det kan trematerialer bli, i sammenligning.

Mer visning – bedre kjent?

Byggemåten for Giljes hall blir festet til papir i form av tegninger og veiledning for selvbyggere og andre som tenner på konstruksjonen. De mener bruksområdet spenner vidt: ulike slag landbruksbygg, industribygg og forretningsbygg.

Giljes prosjekt tåler nok flere visninger fram til alt skal stå ferdig før sommeren.

ANVENDELIG MATERIALE

Selskapet er det eneste i Norge som lager mekanisk festede, kantstilte massivtrelementer, og de har mye godt å si om massivtre som materiale: Massivtre er på parti med naturen. Det har allsidige bruksområder: tak, gulv, yttervegger, innervegger, balkonger, brygger og mer. Er branntrygt som limtre. Lydmessig som et vanlig bjelkelag.

Egnet til å skru og spikre i, enkelt å bearbeide og håndtere. Billigere enn lettbetong og byggeplank i innkjøp. Sparer etterarbeid. Tåler større frie spenn enn trebjelkelag. Lettere å innrede uten mye bærevegger.

Ypperlig som kompaktak, billigere enn sandwichtak. Raskere, kostnadsbesparende, slankere konstruksjoner, rask byggetid overhodet.

Kan brukes i alt fra haller til vanlige eneboliger og blokker i mange etasjer. (Fra «Kort om massivtre» fra Kjell Gilje AS)